

Factsheet

Onderwerp: COVID-19 en nertsbedrijven Naam dossierhouder: (10)(2e) (0)(2e)(10)(2e) Telefoonnummer dossierhouder: 06 (10)(2e)	
Samenvatting van onderwerp dat voorligt	- Het aantal nertsbedrijven waar het virus wordt aangetroffen blijft stijgen: de teller staat inmiddels op 68 besmette bedrijven; 44 in Noord-Brabant, 22 in Limburg en 2 in Gelderland. - Er zijn ruim 2,6 miljoen nertsen geruimd. Het Kabinet zou deze situatie laten voortbestaan.
De context van het onderwerp	- Er zijn besmettingen op nertsbedrijven sinds 23 april. - Er is veel onrust in de besmette regio en er zijn politieke partijen die bang zijn voor de volksgezondheid en 'klaar' zijn met de sector. - Er zijn veel maatregelen genomen om verspreiding te voorkomen, maar desondanks heeft het virus zich verspreid tussen bedrijven. - Mogelijke besmettingsroutes worden onderzocht (mensen, vogels, zoogdieren, mest, voer). De vraag op welke manier nertsbedrijven worden besmet blijft vooralsnog onbeantwoord. - In Denemarken nemen de besmettingen eveneens toe, ruim 140 bedrijven zijn besmet. Daar zijn meer bedrijven maar van kleinere omvang. Er zijn hygiënemaatregelen opgelegd en er vindt inmiddels ruiming plaats van besmette bedrijven en op fokkerijen die zich binnen een straal van 8 km van dat bedrijf bevinden. In Denemarken heeft ook besmetting van nerts op mens plaatsgevonden. Het Deense RIVM waarschuwt dat varianten van het coronavirus die zijn ontstaan in de Deense nertsenfokkerij een ernstige bedreiging kunnen vormen voor de volksgezondheid. De 'nertsen'-variant van het virus zou mogelijk ongevoelig zijn voor ontwikkelde vaccins. - Andere experts spreken dat laatste tegen.
Kernboodschap	- De beide ministers, van VWS en LNV, nemen de het risico van overdracht van het coronavirus van nerts naar mens en reservoirvorming in nertsen serieus. - Hygiënemaatregelen zijn ingesteld en in de loop van de tijd aangescherpt, nu ook weer met de pelsperiode in zicht. - Bij brief van 28 augustus hebben minister Schouten en u de Kamer geïnformeerd dat de nertsbedrijven verplicht moeten stoppen. - De nertsenhouders worden gecompenseerd voor ruiming en er is een bedrag gereserveerd voor het vervroegd stoppen. - Het voorbereiden van wetgeving zal met spoed plaatsvinden zodat deze voor het nieuwe fokseizoen (maart 2021) in werking kan treden en voorkomen dat de situatie zich in 2021 herhaalt. - De minister van LNV zal het wetsvoorstel mede namens u in november naar de Tweede Kamer sturen.
Handelingsperspectief (wat kunnen we als VWS doen of toezeggen)	In de Kamerbrief van vrijdag 28 augustus jl. is het volgende aangegeven: - De nertsbedrijven worden verplicht te stoppen. - Het voorbereiden van wetgeving vindt met spoed plaats zodat deze voor het nieuwe fokseizoen (maart 2021) in werking kan treden. - Alle besmette bedrijven worden nog steeds geruimd. - We intensiveren de monitoring. - Wachtperiode van 10 dagen voor werknemers tussen het werken op het ene en het andere nertsbedrijf wordt ingesteld. - Verplichte registratie vooraf aan de NVWA wie er wanneer op de bedrijven in de stallen werkt. - De NVWA controleert of de maatregelen worden nageleefd. Hiervoor zijn momenteel vier tot zes mensen per dag ca. 100 uur per week in touw. De NVWA ziet toe op het naleven van het door de NVWA-goedgekeurde hygiëneprotocol van de sector. - De NVWA controleert daarnaast de nertsbedrijven onder andere op het

	bezoekersregister en het transportverbod van nerts en mest. • Er zijn op dit moment geen concrete aanwijzingen voor opzettelijke besmetting, de inlichtingen- en opsporingsdienst (IOD) doet daar de komende tijd extra onderzoek naar. • De NVWA onderzoekt momenteel hoe zij meer en effectiever kan inzetten op handhaving en toezicht. • Wanneer de NVWA overtredingen constateert, wordt sanctionerend opgetreden. • Voor de komende pelsperiode zijn aanvullende maatregelen opgelegd zodat deze zonder extra risico's voor de volksgezondheid plaats kan vinden. Voor het AO Dierenwelzijn van 29 oktober aanstaande zal de minister van LNV mede namens u de Tweede Kamer hierover informeren.
Politieke afspraken (regeerakkoord, convenant, coalitieafspraken e.d.)	Zie Kamerbrief 28 augustus jl. Bij de behandeling van de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 is toegezegd dat het wetsvoorstel Wijziging verbod pelsdierhouderij begin november aangeboden aan de Tweede Kamer. De minister van LNV en u hebben afgesproken dat u medeondertekent.
Feiten&cijfers	• 68 bedrijven zijn inmiddels positief getest en geruimd. • Voor de stoppersregeling is maximaal €150 miljoen (incl. uitvoeringskosten) uitgetrokken. Daarnaast is er een sloop- en ombouwregeling op grond van de bestaande Wet verbod pelsdierhouderij waarvoor reeds €32 miljoen is gereserveerd.
Overig (zoals heikele punten en pers)	D66-Kamerlid Tjeerd de Groot vindt het "wel erg toevallig" dat ondanks de coronamaatregelen er nog zo veel besmettingen bij nertsenfokkerijen worden aangetroffen. Hij wil dat landbouwminister Carola Schouten gaat onderzoeken of fokkers opzettelijk de regels overtreden, omdat zij een "ruime schadeloosstelling" krijgen als hun nertsen vanwege corona geruimd worden. De PvdD heeft een amendement ingediend op de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 dat moet bewerkstellingen dat er een fokverbod voor nertsen komt, u heeft dit amendement ontraden. De PvdD wil een dergelijk verbod ook voor andere dieren die bevattelijk zijn voor SARS-CoV-2 en een reservoir kunnen vormen. In het debat benoemde de PvdD een uitspraak van een OMT-lid dat we te weinig aan dier-mensziekten doen. Dat verwees naar een uitspraak over China. Desgevraagd kunt u verwijzen naar de aangenomen motie Ouwehand, naar aanleiding daarvan heeft u toegezegd te werken aan een plan voor aanpak zoönosen en daar informeert u dit jaar nog de kamer over. Sommige partijen vinden de vergoedingen te hoog voor de ruiming. De vergoedingen worden vastgesteld door een door de minister aangewezen taxateur aan de hand van een waardetabel die in augustus naar de Kamer is gestuurd. De PvdD heeft Kamervragen gesteld over de ontwikkelingen in Denemarken en wil dat de minister van LNV zich inzet om in Europa de nertsenfokkerij in het geheel stil te leggen.